

บทบรรณาธิการ

“อาสาสมัครเป็นเรื่องสากล (volunteer is universal)” ประโยคข้างต้นเป็นคำโปรยรายงานของโครงการอาสาสมัครขององค์การสหประชาชาติ (The United Nations Volunteers (UNV) programme) ปี 2012¹ ซึ่งระบุว่าประชากรประมาณ 140 ล้านคน หรือร้อยละ 16 ของประชากรโลกอุทิศเวลาและแรงกายของตนเพื่อช่วยเหลือผู้อื่น หากนำอาสาสมัครทั่วโลกมารวมกันเป็นประเทศประเทศนี้จะมีขนาดประชากรเป็นอันดับสิบของโลกทีเดียว ยิ่งไปกว่านั้น การประกาศเป้าหมายการพัฒนาอย่างยั่งยืน (Sustainable Development Goal หรือ SDG) ในปี 2015 ยังระบุถึงบทบาทของอาสาสมัครในการขับเคลื่อนสังคมเพื่อบรรลุเป้าหมายการพัฒนาอย่างยั่งยืน ซึ่งบทบาทของอาสาสมัครเป็นที่ยอมรับในระดับสากลโดยองค์การสหประชาชาติประกาศให้วันที่ 5 ธันวาคมของทุกปีเป็นวันอาสาสมัครสากล (International Volunteer Day) หรือ IVD มาตั้งแต่ปี 1985

วารสารบัณฑิตอาสาสมัครฉบับนี้ว่าด้วยหัวข้อ “งานอาสาสมัครกับการพัฒนา” เป็นฉบับที่มีความพิเศษที่นอกจากจะรวบรวมบทความวิจัยและบทความวิชาการเกี่ยวกับงานอาสาสมัครรูปแบบต่างๆ แล้ว ยังได้รับความกรุณาจาก ดร.สุรินทร์ พิศสุวรรณ ซึ่งอนุญาตให้เผยแพร่ปาฐกถาจากงานประชุมระดับชาติด้านการอาสาสมัคร ครั้งที่ 2 วันที่ 28 กันยายน 2559 ณ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ท่าพระจันทร์ แต่ขณะที่ทางกองบรรณาธิการกำลังจัดทำต้นฉบับก็ได้รับข่าวร้ายว่า ดร.สุรินทร์ ถึงแก่อนิจกรรมกะทันหัน ทางกองบรรณาธิการจึงติดต่อ

¹ รายงานฉบับเต็มได้ที่ https://www.unv.org/sites/default/files/UNV_AR2012_web.pdf

ไปยังครอบครัวของท่านในการเผยแพร่ปาฐกถาซึ่งนับเป็นปาฐกถาเรื่องงาน
อาสาสมัครที่จับใจที่สุดชิ้นหนึ่งโดยท่านกล่าวถึงบทบาทของอาสาสมัครที่
เปลี่ยนแปลงชีวิตและสร้างแรงบันดาลใจช่วงหนึ่งให้กับท่าน และขอแสดงความ
เสียใจอย่างที่สุดของการจากไปของท่านไว้ ณ โอกาสนี้

นอกจากนี้ ยังมีบทความจากหน่วยงานและบุคคลที่มีส่วนเกี่ยวข้อง
กับงานอาสาสมัครในประเทศไทย บทความของนายพร อติวานิชยพงศ์ เรื่อง
ก้าวสู่สังคมทศวรรษบัณฑิตอาสาสมัครมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ซึ่งเขียนขึ้นในวาระที่
สำนักบัณฑิตอาสาสมัครกำลังจะครบครึ่งทศวรรษ บทความเรื่องนี้ นายพรกล่าวถึง
การเกิดขึ้นและการคงอยู่ที่กำลังผ่านร้อนผ่านหนาวของหลักสูตรบัณฑิตอาสาสมัคร
ในภาวะที่มหาวิทยาลัยกำลังออกนอกกรอบราชการไปสู่มหาวิทยาลัยภายใต้กำกับ
ของรัฐ มหาวิทยาลัยควรจะมีจุดยืนอย่างไรกับหลักสูตรที่ถึงแม้จะไม่สร้างรายได้เป็น
กอบเป็นกำ แต่ช่วยสร้าง “คน” ที่มีจิตอาสาที่เป็นกำลังในการพัฒนาประเทศ ยิ่งไป
กว่านั้น วารสารยังได้รับเกียรติจากคุณกรรณิกา ครอบขจร อดีตผู้อำนวยการมูลนิธิ
อาสาสมัครเพื่อสังคมที่กรุณานำเสนอบทความเรื่อง *อาสาสมัครกับการสร้างความ
เป็นธรรมในสังคม* ที่ว่าด้วยประวัติความเป็นมาขององค์กรที่อายุเกือบจะสี่ทศวรรษ
ซึ่งยังทำหน้าที่สร้างอาสาสมัครหนุ่มสาวผู้ที่สามารถใช้พลังอันล้นเหลือของ
พวกเขาในการสร้างสรรค์สังคมที่ดี

สังคมไทยในปัจจุบันมีความตื่นตัวในงานอาสาสมัครมากขึ้น
โดยเฉพาะจากภาครัฐซึ่งมีการสร้างอาสาสมัครพัฒนาสังคมและความมั่นคงของ
มนุษย์ทั่วประเทศดังบทความของ ระพีพรรณ คำหอม และรณรงค์ จันใด เรื่อง
*สัดส่วนอาสาสมัครพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ (อพม.) ที่เหมาะสม
ตามภารกิจของกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์* และใน
ภาวะที่สังคมไทยกำลังก้าวเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุ หน่วยงานในระดับท้องถิ่นรวมไป
ถึงมหาวิทยาลัยต่างตื่นตัวที่จะสร้างกระบวนการจัดการดูแลผู้สูงอายุดังบทความ
ของปิณวดี ศรีสุพรรณ และคณะ เรื่อง *โรงเรียนผู้สูงอายุกับการพัฒนาศักยภาพ*